Paraules de presentació del llibre de Joan Pere Tunel de Puigpunt, 25. març 1984.

Ja fa més de tres anys que el meu germà va publicar el seu primer llibre, Records del meu poble. Era un conjunt de versos sobre la gent de Mollet, ple d'amable ironia i d'autèntic amor per la nostra col.lectivitat del passat i del present.

Jo vaig escriure unes paraules de presentació d'aquell llibre, que acabaven amb una reflexió general. I ara, amb el vostre permís, recordaré allò que hi deia:

> "Aquest llibre -- afirmava -- mostra que hi ha una literatura popular soterrada que només espera mitjans i oportunitats per sortir a la llum plena. No hi busqueu primfilaments d'esteta ni altes volades estilístiques. Cerqueu-hi, això sí, la saba profunda d'una gent que malgrat totes les adversitats mai no ha perdut el sentit de les seves arrels.
> Jo voldria que molts seguissin l'exemple del meu germà. I que ell mateix no s'aturés aquí. Cal que la gent escrigui i llegeixi, que ningú no es tanqui en les quatre parets del seu clos particular, que una onada d'aire fresc s'estengui pels nostres pobles".

El meu germà, efectivament, no es va aturar. I aquest llibre que avui presenta és un onada d'aire fresc. Malgrat tot, doncs, les coses van endavant.

A parer meu, aquesta segona novel.la del meu germà confirma allò que la primera, Abús de confiança ja demostrava, és a dir, que té fusta de gran narrador. Jo hi he trobat, fins i tot, un estil més fet, més concís, més clar, més madur.

Es tracta, com totes les bones novel.les, d'una narració amb molts elements autobiogràfics. Però jo crec que té més d'autobiografia col.lectiva que personal. Es, en certa manera, l'autobiografia d'un poble, d'una col.lectivitat, en un moment tan tràgic per al nostre país com és la guerra civil. Però l'encert de la novel.la és que el narrador és un infant, que tot el període és vist amb ulls innocents

i per tant, amb ulls per dir-ho així,"neutrals", situats més enllà de partidismes i de deformacions unilaterals. Suposo que molts lectors i,més concretament, molts dels qui sou aquí, us hi sentireu reflectits i potser i tot retratats. Jo,en tot cas, m'hi he sentit.

Els Turull de Puigmal és, en el fons, una reflexió sobre el nostre passat col.lectiu, una narració sobre una immensa tragèdia col.lectiva que ens ha marcat a tots decisivament i que encara condiciona el nostre present. Com a tal reflexió, la novel.la ens transmet un missatge molt clar, senzill i fonamental. Es el missatge de la pau, de la concòrdia civil, de la convivència en la llibertat, del rebuig de la dictadura.

Precisament per això, el meu germà,que és una persona bona, amable i pacífica, a més d'un excel.lent escriptor, està present a totes les pàgines del llibre,encara que ho dissimuli. I em sembla ben significatiu que l'infant innocent que explica la història en primera persona es digui Joan,perquè casualment el meu germà també se'n diu.

Potser algú dirà que més val no parlar tant de la guerra civil, que el passat és el passat i que cal deixar que els morts enterrin els seus morts. Però jo crec que la millor manera d'impedir que aquell passat pugui retornar és,precisament, reflexionar de manera serena sobre el que va significar no sols en la història general de Catalunya, d'Espanya i del món sinó també, i molt especialment, en la vida quotidiana de milers i milers de persones que hi van viure o que en van patir els efectes. I això potser es pot aconseguir millor amb una bona novel.la, amb una narració senzilla i clara, que amb un gran assaig històric.

Per això us recomano que llegiu atentament aquesta segona novel.la del meu germà. Més enllà de la narració estricta, més enllà dels personatges de ficció, hi ha gent de carn i ossos, hi som tots nosaltres directament o indirectament.

A mi m'hagués agradat molt ser avui entre vosaltres i compartir l'emoció del meu germà, perquè tot escriptor s'emociona quan presenta un llibre acabat de fer.i amb la tinta encara fresca. Malauradament,les meves feines universitàries m'han dut a terres americanes,com a ponent en un important Congrés jurídic.

Estic segur,però,que el llibre tindrà l'acollida que mereix, que el meu germà se sentirà estimulat a continuar escrivint i publicant, que amb aquest estímul trobarà un nou impuls rejovenidor i que cada vegada ens sorprendrà amb una novel.la millor que l'anterior.

Espero que el missatge de concòrdia sigui entès per tothom, que ningú no entengui aquest acte de cultura com un acte partidista ni excloent. Com a escriptor, el meu germà pertany a tot el poble i com a home de pau pertany a tots aquells que volen la pau. Gràcies.